

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	T. Verbeek	Datum	3 juni 2025
E-mail	Tim.verbeek@utrecht.nl	Kenmerk	30332052
Type brief	Voortgangsbrief	Onderwerp	Stand van zaken lopende projecten zon, wind en geothermie
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Energie en Klimaat

Geachte leden van de raad,

De energietransitie vraagt om concrete uitvoering, we werken hard aan de verschillende projecten voor grootschalige opwek van duurzame energie. Ontwikkelingen in de energietransitie, zoals netcongestie, vragen ons af en toe om aanpassingen in de uitvoering van de projecten. In deze brief informeren wij uw raad over de voortgang van deze lopende projecten. In de [raadsbrief van 19 oktober 2024](#) bent u voor het laatst geïnformeerd over de voortgang van deze projecten. We beginnen deze brief met een update over de uitvoering van het laatste amendement en de openstaande moties. Daarna vindt u een korte update per project.

Amendement

A246 Het energiesysteem van de toekomst – van droom naar daad

De energiesector is in beweging, we bevinden ons midden in de transitie. Waar wind- en zonneparken tot enkele jaren terug zonder moeite een aansluiting op het net konden krijgen, is dat door netcongestie moeilijk geworden. Ook voor afnemers zit het net op slot, en stokt de verduurzaming van woningen en bedrijven. Om hiervoor oplossingen te vinden is het noodzakelijk om naar het lokale energiesysteem als geheel te kijken. Dat betekent opwek en afname lokaal verbinden en organiseren. Elk gebied is daarbij uniek en vraagt om maatwerk.

In Lage Weide zijn we bezig met het vormgeven van een samenwerkingsvorm “Energiesysteem Lage Weide”. Doel van de werkvorm is tweeledig: (1) zorgen voor samenhang in de verschillende energie thema's/projecten die zich in Lage Weide afspelen, (2) verkenning van het energiesysteem. De verkenning gaat vooral over het grip krijgen hoe het energiesysteem in elkaar zit en hoe en wat daar invloed op heeft. Wat voor invloed heeft de E-hub op het energiesysteem? En wat gebeurt er als daar ook windenergie bijkomt? Deze en andere vragen proberen we de komende tijd te beantwoorden. We vragen hiervoor onderzoeks- en investeringssubsidies aan via Europa of Rijk. Dit doen we samen met samenwerkingspartners op Lage Weide zoals parkmanagement, energiecoöperatie EMCU (de bestaande E-hub), individuele bedrijven, Provincie Utrecht en ROM Regio. Eind 2025 informeren wij u hierover.

Moties

[M522 Zon in Rijnenburg, M523 Zon in Reijerscop & M524 Maak tijdelijke zonnevelden in Rijnenburg-Noord mogelijk](#)

Vanuit de beleidsnota is de wens om 35-50 hectare zon te ontwikkelen als onderdeel van het landschapspark in het noordelijk deel van Rijnenburg. U heeft ons met motie 2024/M522 gevraagd om ons in te spannen om ten minste 50 GWh zonne-energie op te wekken. Daarnaast heeft u met motie 2024/M523 gevraagd om te verkennen welke kansen en belemmeringen er zijn voor zonne-energie in Reijerscop. Beide gebieden maken onderdeel uit van de gebiedsontwikkeling Rijnenburg. Momenteel werken wij aan de Uitgangspuntennotitie Rijnenburg, waarin wij een integrale afweging maken van alle ambities voor het gebied (Rijnenburg en Reijerscop) waaronder de opwek van zonne-energie. Wij verwachten eind 2026 de Uitgangspuntennotitie aan u voor te kunnen leggen voor vaststelling. Parallel onderzoeken we conform motie 2024/M524 de mogelijkheden om tijdelijke zonnevelden in het noordelijk deel te realiseren. Over de mogelijkheden hiervoor informeren wij u naar verwachting eind 2025.

[M525 Winsten van windmolens voor iedereen & M528 Watt een kans energiecoöperaties bij alle Utrechters bekend](#)

Het eerste project waar we uitvoering kunnen geven aan deze motie is Lage Weide. Wanneer het haalbaarheidsonderzoek is afgerond en de afspraken over het vervolg gereed zijn, gaan we met deze motie aan de slag. U wordt hierover geïnformeerd bij een volgende update van wind op Lage Weide. In het samenwerkingsplan dat we samen met de energiecoöperaties opstellen nemen we ook mee hoe we dit voor Lage Weide invullen, er moet dan eerst duidelijkheid zijn wie de initiatiefnemer wordt.

[M526 Wees zorgvuldig met cultuur-historische waarden](#)

We houden in alle opwek projecten rekening met cultuurhistorie. In de focusgebieden speelt cultuurhistorie over het algemeen geen zwaarwegende rol. Cultuurhistorie speelt een grote rol in het oosten (UNESCO werelderfgoed Hollandse Waterlinies) en westen (rijksbeschermd dorpsgezicht Haarzuilens) van Utrecht. Op USP loopt nog een verdiepend onderzoek (zie USP). De verwachting is dat u in Q4 wordt geïnformeerd over de uitkomsten van dat onderzoek.

Overzicht van de projecten en laatste ontwikkelingen

Geothermie

We hebben moeten besluiten om de zoektocht naar geothermieprojecten binnen onze gemeentegrens te staken. Reden hiervoor is dat de resultaten van de onderzoeksboring die door EBN is uitgevoerd in De Bilt-Zeist beschikbaar zijn gekomen en deze zijn voor de stad Utrecht niet positief. De aardlaag voor diepe geothermie blijkt niet goed genoeg om daaruit op een technisch en economisch haalbare manier betaalbare warmte te winnen. Het ontwikkelen van een geothermiebron ten behoeve van het stadsbrede warmtenet wordt door de samenwerkende partijen (Gemeente, Eneco, EBN, GAIA Energy en de energiecoöperaties Utrecht) nu dan ook als niet haalbaar ingeschat. Dit betekent dat we stoppen met het zoeken naar een geschikte locatie voor een geothermiebron binnen de grens van de gemeente Utrecht. In het oostelijke deel van de provincie lijken er nog wel kansen te liggen voor geothermie, die kansen kunnen we alleen voor de gemeente Utrecht inzetten door middel van een bredere samenwerking dan tot nu toe is verkend.

We zijn teleurgesteld over deze tegenvaller, maar kijken terug op een periode waarin het de genoemde partijen gelukt is om op constructieve wijze met elkaar samen te werken. We stonden op het punt om een publiek-privaat-maatschappelijke samenwerkingsovereenkomst te sluiten. Deze samenwerkingsvorm kunnen we nu helaas niet verder ten uitvoer brengen, maar dit neemt niet weg dat we trots zijn op het resultaat van de inspanningen die eenieder hiervoor heeft geleverd. En we zijn

graag bereid om onze ervaring met deze samenwerkingsvorm te delen met andere partijen in Nederland.

Windenergie Lage Weide

Na het vaststellen van de [beleidsnota opwekgebieden voor schone energie](#) zijn we in de *pre-projectfase* gestart met een verdiepend onderzoek naar de haalbaarheid van windturbines op het industrieterrein Lage Weide. We onderzoeken samen met betreffende bedrijven en grondeigenaren in het focusgebied op welke plek windturbines fysiek inpasbaar zijn naast de huidige bedrijfsactiviteiten. Aan de hand van dit onderzoek verkennen we samen met de grondeigenaren, bedrijven en energiecoöperaties wie de rol van initiatiefnemer kan vervullen om het project (als het mogelijk is) verder te brengen. Gelijk aan andere opwekprojecten zoals Nedereindse Plas en Geluidwal A12 onderzoeken we daarbij ook de optie om als gemeente een meer ontwikkelende rol in te vullen. Deze fase hopen we in Q3 af te ronden. In de volgende fase, initiatieffase, maken de initiatiefnemer(s) afspraken hoe het vervolgproces eruit komt te zien, en hoe de omgeving wordt betrokken. In de definitiefase doet de initiatiefnemer uitgebreid onderzoek naar de effecten en betrekken we de omgeving hier actief bij. Voor zowel de initiatieffase als de definitiefase wordt elk grofweg een jaar gerekend. Dit kan korter maar kan ook langer duren. Op dit moment is hier nog geen goede inschatting van te maken.

Zonnepark Ockhuizen

De omgevingsvergunning voor het zonnepark is verleend. Momenteel proberen alle partijen, waaronder de gemeente te komen tot een samenwerkingsovereenkomst. Naast de realisatie van het zonnepark gaat het dan om aanleg van nieuwe natuur, wandel- en fietspaden en functiewijziging in het Omgevingsplan. Er loopt een beroepszaak tegen de omgevingsvergunning. Een prognose over de verwachte uitspraak is nu niet te geven. Zoals vermeld in de raadsbrief van [9 april 2025](#) drukt de netaansluiting zwaar op de financiële haalbaarheid en hebben we besloten om de ontwikkelende rol te pakken bij de aanpak en investering van de benodigde netaansluiting bij zonnepark Ockhuizen. De ontwikkelende rol biedt ons daarnaast ook een kans om de mogelijkheden voor een integraal energiesysteem te onderzoeken. Hierbij doen we onderzoek naar de inzet van de netaansluiting voor integrale energieoplossingen, het aansluiten van andere opwekprojecten, leveren van elektriciteit via een directe lijn aan derden en andere vormen van financiering.

Windenergie op Utrecht Science Park

Samen met de Universiteit Utrecht, de provincie en het rijk zijn we bezig met een verdiepend onderzoek naar de mogelijkheid voor een windturbine op het USP in relatie tot UNESCO Werelderfgoed Nieuwe Hollandse Waterlinies en een verwachte wijziging van het Besluit kwaliteit leefomgeving. We verwachten de resultaten in Q4 van dit jaar. Mocht blijken dat een windturbine op deze specifieke locatie met behoud van de kernwaarden van het werelderfgoed kansrijk is, dan moet een initiatiefnemer laten zien dat aan de milieunormen kan worden voldaan die voor windturbines gelden.

Zon op Nedereindse Plas

De afgelopen periode is intensief gewerkt aan een definitief ontwerp van maximaal 5 hectare met als doel om het zonne-eiland zorgvuldig in te passen in het recreatiegebied Nedereindse Park met een haalbare business case. Het bestuurlijk overleg Nedereindse Plas (gemeente, provincie Utrecht, hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden, recreatieschap Stichtse Groenlanden) heeft ingestemd met dit ontwerp. We bereiden nu de aanvraag van de omgevingsvergunning en vergunning voor de wateractiviteit voor. Het college neemt over deze aanvraag een besluit, waarbij u als gemeenteraad een bindend advies heeft. Een verleende omgevingsvergunning is nodig om de SDE++ subsidie te kunnen aanvragen in oktober dit jaar. Daarmee ronden we de voorbereidingsfase af en zetten we een belangrijke stap richting de realisatie van het zonne-eiland.

Zon op Haarrijnseplas

De vergunning is verleend in 2023. De initiatiefnemer heeft ook SDE++ subsidie gekregen. Het project is nog niet gestart vanwege het ontbreken van een netaansluiting. De Initiatiefnemer is met Stedin en bedrijven in gesprek over alternatieve manieren om het project aan te sluiten of het direct afnemen van de opgewekte elektriciteit. Daarnaast loopt momenteel ook de beroepsprocedure over de verleende omgevingsvergunning. Uitspraak wordt medio 2025 verwacht.

Zon op Geluidswal A12

Het haalbaarheidsonderzoek is afgerond. Het project is technisch en financieel haalbaar. In de komende tijd gaan we het project zelf verder ontwikkelen. U bent hier op [9 april 2025](#) over geïnformeerd.

In de gemeente Woerden staat ook een geluidswal. De grond waarop de geluidswal staat is van de gemeente Utrecht. Deze geluidswal is een stuk minder complex en kan de businesscase van de geluidswal in Utrecht verbeteren. In overleg met gemeente Woerden willen we daarom met beide geluidswallen aan de slag. Voor elke geluidswal gaan we apart een vergunning aanvragen. Eén bij de gemeente Woerden en één bij de gemeente Utrecht. Het idee is beide geluidswallen samen aan de markt aan te bieden als één project. De verwachting is dat dit de kans van slagen verhoogt.

Windpark Rijnenburg en Reijerscop

Momenteel bereidt de initiatiefnemer van het windpark de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor de oostelijke windturbine voor. Dit gebeurt in afstemming met gemeente en Rijkswaterstaat, en op basis van het uitgevoerde onderzoek naar verkeersveiligheid en het advies van Rijkswaterstaat. Wij zullen de aanvraag in behandeling nemen.

Op het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan zijn in totaal 9 beroepsschriften ingediend. Deze wachten op behandeling door de Raad van State. Tot slot werkt de initiatiefnemer aan de engineering van het windpark en wordt de procedure voor de activiteit Flora en Fauna (voorheen de Wet natuurbescherming) voorbereid.

Zonnepark Brailledreef

Het zonnepark gelegen op de waterzuivering aan de Brailledreef is inmiddels gebouwd. Ook worden er maatregelen genomen om de biodiversiteit te verbeteren. Daar wordt nog aan gewerkt. We zien dit project nu als voltooid en we zullen hier net als zonnepark Meijerwetering geen updates meer over geven. Over de hoeveelheid duurzaam opgewekte GWh per jaar rapporteren we jaarlijks in de Jaarstukken.

OER (A12)

We werken samen met Rijkswaterstaat in verschillende OER (Opwek van Energie op Rijksvastgoed)-projecten. In voorverkenningen is onderzocht of er ruimte is voor het opwekken van elektriciteit met zon of wind langs de rijksnelwegen A2, A12, A27 en A28. Met uitzondering van de A12 zijn er geen potentieel geschikte percelen op Utrechts grondgebied uit de voorverkenningen naar voren gekomen. Voor de A27 is een deel van de voorverkenning langs de snelweg afgerond. Een groot deel van het Utrechtse grondgebied langs de A27 is onderdeel van het MIRT project Ring Utrecht. Pas als er duidelijkheid is over het vervolg van dit project kan de voorverkenning voor percelen langs de A27 op Utrechts grondgebied worden voortgezet.

Op dit moment voeren we een verdiepte verkenning uit naar percelen langs de A12 (exclusief de geluidswal A12) om zon te ontwikkelen. Dit doen we samen met Rijkswaterstaat en andere gemeenten langs de A12 (traject Veenendaal-Woerden). Uit de voor-verkenningfase is circa 20 ha

Burgemeester en wethouders

Datum 3 juni 2025
Ons kenmerk 30332052

ruimte. Deze 22 ha is opgedeeld in 14 ha kansrijk en 8 ha beperkt kansrijk. Na de zomer willen we de samenwerkingsovereenkomst tekenen en verder gaan met de volgende stap richting ontwikkeling.

In de beleidsnota Opwekgebieden voor schone energie ([december 2024](#)) is vastgelegd dat voor zoekgebieden groter dan 5 ha en vanaf trede 3 op de zonneladder een raadsbesluit nodig is. Het zoekgebied voor de A12 ligt buiten de bebouwde kom en valt daarmee onder trede 3 en is groter dan 5 ha. Wij leggen een voorstel ter besluitvorming aan u voor om de percelen langs de A12 als nieuw focusgebied vast te stellen. We doen dit bij RES Herijking die binnenkort ter besluitvorming aan u wordt voorgelegd.

RES Herijking

Onze inzet in de RES Herijking hebben we in het [raadsvoorstel Beleidsnota](#) opwekgebieden schone energie aan u voorgelegd. Het voorstel over de RES-Herijking komt binnenkort voor besluitvorming naar u toe.

We verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de meest recente stand van zaken wat betreft de lopende wind-, zon- en geothermie projecten. Naar verwachting informeren wij u eind 2025 opnieuw over de actuele stand van zaken van zon, wind en geothermie.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,